TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Lausunto

TSV/2455/2024

14.3.2024

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunto hallituksen esityksestä HE10/2024 vp

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt tietosuojavaltuutetulta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi liikennevakuutuslain, Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta (HE 10/2024 vp). Tietosuojavaltuutettu kiittää mahdollisuudesta lausua sanotun hallituksen esityksen johdosta.

Vahinkohistoriatietojen käsittelyn oikeusperuste

Tietosuojavaltuutettu on osallistunut nk. liikennevakuutusdirektiivin ((EU) 2021/2118) kansallisen täytäntöönpanon valmisteluun lausumalla aikaisemmassa vaiheessa sosiaali- ja terveysministeriön työryhmän mietinnöstä.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi liikennevakuutuslain 19 §, jonka mukaan vakuutusyhtiön olisi annettava vahinkohistoriatiedot yhdenmukaistetulla vakuutus- ja vahinkohistoriatodistuslomakkeella. Tietosuojavaltuutettu on aikaisemmin kiinnittänyt mietinnön osalta huomiota siihen, että esitettävän 19 §:n perusteluista on käytävä selvästi ilmi oikeusperuste vahinkohistoriatodistuslomakkeen sisältämien henkilötietojen käsittelyn osalta.

Tietosuojavaltuutettu pitää hyvänä, että esitettävän 19 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa (hallituksen esitys s. 47) on kuvattu yksityiskohtaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen ((EU) 2016/679) 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan liikkumavaran käyttöä henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena ja arvioitu sääntelyn yleisen edun mukaisuutta ja oikeasuhtaisuutta tavoiteltuun päämäärään nähden. Tietosuojavaltuutettu pitää myös hyvänä, että esitettävän 19 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa täsmennetään, että vahinkohistoriatodistuslomakkeen kattamat tiedot eivät sisällä tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoja tai 10 artiklassa tarkoitettuja rikoksiin.

Valmisteleva ministeriö on siten ottanut valmistelussa huomioon tietosuojavaltuutetun esittämät huomiot. Tästä syystä tietosuojavaltuutetulla ei ole enempää lausuttavaa valmistelun tässä vaiheessa esitetyn liikennevakuutuslain 19 §:n osalta.

Liikennevakuutuskeskuksen tietokeskukseen liittyvä henkilötietojen käsittely

Muutettavaksi esitettävän liikennevakuutuslain 86 §:n mukaan Liikennevakuutuskeskus kerää ja jakaa tietoja, joilla on vaikutusta korvauksen saamiseen. Säännöksen mukaan tietojen kerääminen ja

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

jakaminen tapahtuisi vahinkoa kärsineiden etujen turvaamiseksi, tietojen nopean saatavuuden varmistamiseksi sekä toisesta jäsenvaltiosta toimitettujen ajoneuvojen vakuuttamisvelvollisuuteen liittyvien tarpeellisten tietojen saatavuuden varmistamiseksi.

Tietosuojavaltuutettu on valmistelun aikaisemmassa vaiheessa kiinnittänyt huomiota siihen, että liikennevakuutuslain 86 §:n henkilötietojen käsittelyä koskevien säännöksien yhteensopivuutta ei ole arvioitu yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa, sillä liikennevakuutuslaki on tullut voimaan ennen tietosuoja-asetuksen voimaantuloa.

Tältä osin tietosuojavaltuutettu pitää hyvänä, että esitettävän 86 §:n (hallituksen esityksen s. 52) säännöskohtaisissa perusteluissa on kuvattu yksityiskohtaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan liikkumavaran käyttöä henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena ja arvioitu sääntelyn yleisen edun mukaisuutta ja oikeasuhtaisuutta tavoiteltuun päämäärään nähden. Lisäksi säännöskohtaisiin perusteluihin on täsmennetty, että liikennevakuutuskeskus ei käsittele terveydentilatietoja tai tietosuoja-asetuksen 9 tai 10 artiklassa tarkoitettuja tietoja toimiessaan tietokeskuksena. Valmisteleva ministeriö on siten ottanut valmistelussa huomioon nämä tietosuojavaltuutetun esittämät huomiot.

Esitettävän 86 §:n sääntelyä tai säännöskohtaisia perusteluita olisi kuitenkin mahdollista vielä täsmentää erityisesti käsiteltävien tietojen tyypin määrittelyn ja rekisteröityjä suojaavien toimien osalta. Tällöin esitettävä sääntely olisi selkeämmin yhteensopiva yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 2 ja 3 kohdan kanssa. Henkilötietojen laillinen ja asianmukainen käsittely voidaan parhaiten varmistaa määrittelemällä täsmällisesti tietojenkäsittelyä koskevat erityiset vaatimukset kansallisessa lainsäädännössä.

Ymmärrettävästi esimerkiksi korvauksen saamiseen vaikuttavia tarpeellisia tietoja voi olla vaikea määritellä ennakollisesti. Jos kuitenkin on tunnistettu joiltain osin, mitä tällaiset tiedot voivat olla tai eivät voi olla, olisi tämänkaltaiset esimerkit tai rajoitukset käsiteltävistä tiedoista hyvä tuoda sääntelyssä tai sen perusteluissa esiin. Jos taas vastaavasti on havaittu, että korvauksen saamisen arviointia varten riittävät joiltakin osin pseudonymisoidut tai anonymisoidut henkilötiedot, olisi tämä hyvä tuoda esiin ainakin säännöksen perusteluissa.

Allekirjoitus

Anu Talus
Tietosuojavaltuutettu

Niina Nieminen
ylitarkastaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarkistaa tarvittaessa tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamosta.